

N:r 1

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

Regeringsgatan 12, Stockholm - Tel. 21 36 06 - Postgiro 48 70

Ansvarig utgivare: Kapten Erik Gillner, Styrmansgatan 1, Stockholm - Tel. 67 32 60
Redaktör: Kapten Allan Malmquist.

1945

27 årgången

Vid årsskiftet.

När denna tidskrift nu utger sitt första nummer för det nya året, är detta vid en tidpunkt av stor betydelse för det svenska brandväsendet. Den så länge efterlängta nya brandlagstiftningen har ju nu blivit en verklighet. Därmed har vårt brandväsende fått den nödvändiga förankringen i vårt samhällsliv och sitt erkännande som en synnerligen betydelsefull gren av allmän verksamhet. Ja, så betydelsefull, att de enskilda allmänt förpliktigas till medverkan därvid på samma sätt som när det gäller försvaret mot yttre fiender.

Det stundar nu en tid av omfattande arbete innan den nya lagstiftningen överallt och till alla delar blivit satt i verksamhet och innan den nya ordningen hunnit slå igenom. Detta säkert icke minst för de frivilliga brandkärerna. De som arbetat för utvecklingen av dessa ha ju den stora tillfredsställelsen att konstatera, att den nya ordningen i mycket hög grad bygger på dessa brandkärer och anlitar dem som ett icke blott nyttigt utan nödvändigt led i den hela landet omfattande brandredskapen. Därmed följer även, att det förbund för vilket denna tidskrift vill vara ett organ icke heller blivit överflödigt. Tvärtom står förbundet inför vidgade och än mera betydelsefulla uppgifter. Med sin övertygelse att frivilligheten allttjämt som hittills måste vara en hörnplacering i systemet, ser förbundet det som en viktig uppgift att uppehålla denna åsikt och att främja viljan till frivilliga uppoffringar i brandväsendets tjänst. Såsom ett sammanhållande organ för alla dessa brandkärer gentemot kommuner och statliga organ torde förbundet få tillfälle att hävda dessa synpunkter i konkurrens med andra önskemål.

Det är visserligen riktigt att de nya länsbrandinspektörerna komma att övertaga en hel del av de uppgifter som tidigare handhafs av länsförbundens konsulenter, men dessa komma allttjämt att få en mycket betydelsefull uppgift, och ett stödjande av denna blir allttjämt en viktig angelägenhet för riksförbundet. I viss mån är gränsen mellan länsbrandinspektörernas och konsulenternas arbetsområden flytande. Det blir därför betydelsefullt att verka för att i varje särskilt fall gränsdragningen dem emellan alltefter de olika personliga och lokala förutsättningarna blir så skarp att intresseområden ej skola uppstå. Med utgångspunkt från att utbildningen allttjämt måste bli konsulenternas huvudgörömal måste alla goda krafter verka för ett intimt och förtroendefullt samarbete mellan dem och länsinspektörerna. Det är obestriddligt att till följd av krisårens krav i form av inkallelser

till militärtjänstgöring, utbildning av luftskyddspersonal, förarbeten för upprättande av nya brandkårer o. dyl. den egentliga utbildningsverksamheten de sista åren kommit att skjutas i bakgrunden. Där finns alltså säkert mycket att nu taga igen. Kanske kan det till och med på sina håll bli nödvändigt att trots länsbrandinspektörernas tillkomst utöka konsulentkrafterna.

Den nya brandlagstiftningen ställer landsbygdsbrandcheferna inför många nya arbetsuppgifter. Detta gäller framför allt det förebyggande brandskyddet. Med hänsyn härtill anser riksförbundet det vara en angelägen uppgift att bidra till att stärka brandchefernas kompetens i dessa hänseenden. Därför ha vi planerat en omfattande verksamhet med utbildningskurser för brandsyneförrättare. Dessa kurser äro avsedda att taga sin början tidigt under våren och hållas under länsförbundens regi. Kurserna, som planläggas av riksförbundet och Svenska brandskyddsföreningen gemensamt, ha vunnit de statliga brandmyndigheternas gillande.

Inför den nya lagstiftningen har riksförbundet också ansett det mycket angeläget att medverka till ökade möjligheter till sammankomster för brandbefälet, främst för diskussion av yrkesangelägenheter särskilt då i mån dessa beröras av den nya lagstiftningen. I denna tidskrifts häfte nr 11 för år 1944 har riksbrandinspektören antytt en plan bl. a. för sådana sammanträden. Denna plan synes mycket ändamålsenlig. Förvisso kunna dylika fackdiskussioner med fullt utbyte och i fullt tillräcklig omfattning ordnas inom länsförbundens och riksförbundets ram, blott det erforderliga intresset visas för saken. Under denna förutsättning kunna alltså några nya sammanslutningar icke anses motiverade ur här berörda synpunkter.

En fråga, som väckt en hel del undran under senare tid, är den, i vad mån försäkringsbolagen i fortsättningen komma att visa samma välvilja och förståelse som hittills för behovet av ekonomiskt stöd åt riksförbundet och länsförbunden. Det är med stor tacksamhet och tillfredsställelse som man nu vågar uttala den ganska säkra förhoppningen att vi alltjämt skola komma i åtnjutande av detta värdefulla stöd, detta icke minst på grund av den insikt, som hos bolagen finnes om behovet av ökad utbildning inom förbundens ram.

Vad angår riksförbundets verksamhet i övrigt är det utan vidare klart att förbundet alltjämt vill stå till tjänst med råd och upplysningar åt brandcheferna både i sådana frågor, som uppkomma genom den nya lagstiftningen, och i mera fackbetonade spörsmål m. m. Likaså kommer det alltjämt att bli riksförbundets strävan att verka för en ändamålsenlig standardisering av brandmaterielen samt konstruktion och anskaffning av förbättrade sådana, och likaså att biträda vid tekniska undersökningar på brandväsendets område samt att i andra hänseenden utåträda brandkåreerna, där så kan vara nödvändigt. Genom denna tidskrift, för vilken särskild redaktör är anställd fr. o. m. detta år, komma brandkåreerna att i, som vi hoppas, allt större och värdefullare utsträckning hållas informerade både om kärangelägenheter och om aktuella problem på brandförsvarets område.

Till slut är endast att med tacksamhet konstatera, att ett gott samarbete redan etablerats med de statliga brandmyndigheterna, nämligen statens brandinspektion och statens brandskola. Ett sådant nära samarbete har ju sedan länge rätt med övriga frivilliga organisationer på brandförsvarets område nämligen Svenska brandskyddsföreningen och Svenska brandbefälsförbundet. Området är så stort och vittförgrenat, att samtliga dessa myndigheter och organisationer ha fullt utrymme för var sin betydelsefulla uppgift. Det är därför vår opriktiga förhoppning att det goda samarbetet skall under ömsesidig uppskattning och ömsesidigt hänsynstagande fortgå till ett allt starkare främjande av vårt brandväsende å den nya lagstiftningens grund.

Stockholm i januari 1945.

BO HAMMARSKJÖLD.

Fredsplanering.

Inom alla verksamhetsområden är man nu livligt sysselsatt med fredsplanering. Detta är någonting att tänka på även för oss brandmän. Utan att själva stämpla oss som någon sorts krigsprofitörer, så måste vi dock i örlighetens namn erkänna att vi "tjänat på kriget". Våra brandkärer ha fått ny materiel i en tidigare oanad utsträckning, och vi ha fått våra personalkadrer väsentligt ökade, för att inte tala om det stora antalet nyuppsatta kårer, frivilliga kommunala och industribrandkärer. Det gäller nu att vid en kommande fred taga väl vara på vad vi fått. Här ha vi en god hjälp i den nya brandlagen och brandstadgan, som nu skall tillämpas även på landsbygden.

Vad vi i detta sammanhang först och främst skola tänka på är att börja längst ner på skalan, alltså med småkåreerna ute på landsbygden samt inte minst industribrandkäreerna. Det är nämligen framför allt dessa kårer, som behöva tagas om hand, både organisatoriskt och ur utbildningssynpunkt. Det räcker nämligen inte med en pappersorganisation, som vid ett allvarstillfälle inte fungerar.

På sina håll finnas både personal och materiel, men det är dessvärre inte alltid så att utbildningen står i nivå med vare sig de fina titlarna eller den rikliga utrustningen. Ännu så sent som i höstas har jag påträffat ett par frivilliga kårer som dels saknade all utbildning och dels all personlig utrustning. Ja, på ett ställe hade man en motorspruta men ingen slang! Genom välvilligt ingripande av ortens brandförsäkringsförening fick man slang och även medel till inköp av utryckningsfordon. Längre kom man dock ej, ty det visade sig omöjligt få inköpa några däck till fordonet ifråga. Man ställer sig frågande till denna inställning hos myndigheterna. Åtskilliga personbilar äro igång försedda med ringdimensioner lämpade för brandkårsfordon. Naturligtvis kan det inte komma ifråga att förhindra dem som lojalt använda sina bilar, att få ringar, men nog tycker man ändå, att så viktiga fordon som brandkårens utryckningsfordon borde gå före.

Brandkårsförbunden och dess konsulenter samt länsbrandinspektörerna få här en mycket stor uppgift, ty det blir ytterst på dem ansvaret kommer att vila för hur dessa spörsmål skola lösas. Här kunna för övrigt även de av riksbrandinspektören förordade distriktsföreningarna kunna göra en stor insats, ty inom ramen för deras verksamhet kunna de olika befälskategorierna träffas för gemensamma diskussioner, utbyten av erfarenheter och nå en så välbehövlig personlig kontakt. Särskilt blir detta av stor betydelse ifråga om personalutbildningen. Här om någonsin torde man kunna tala om exemplens makt, och det blir säkertigen lättare för brandchefen få både disponera tid och medel till utbildningen om han för vederbörande chefer eller anslagsbeviljande myndigheter kan påvisa, att så och så gör man i den eller den grannkommunen eller industrin.

I detta sammanhang bör inte samarbetet med civilförsvaret och dess män bortglömmas. Både under nuvarande beredskapstider och senare under fredsförhållanden måste brandmännen ställa sina krafter till civilförsvarets förfogande, och detta gäller särskilt ifråga om utbildningen av civilförsvarspersonal. Riksbrandinspektören är för övrigt föredragande i alla frågor rörande brandväsendet inom civilförsvarsstyrelsen, och det är ju en fingervisning så god som någon ifråga om samarbetstanken.

Men en sak, och det är kärnpunkten. Vi skola rusta med tanke på freden, och att under fredsförhållanden utnyttja de erfarenheter som vunnits under de gångna krigsåren, så att vi alltjämt inte blott vidmakthålla utan även höja standarden av fredsbrandskyddet.

ALLAN MALMQUIST.

Storstädernas Brandchefer tro på frivillighet.

Förstatligande.

Inför årsskiftet har Brandkärstidskrift vänt sig till brandcheferna i en del av våra storstäder med anhållan om ett uttalande från deras sida ifråga om synpunkter, önskningar eller förhoppningar på grund av den nyinrättade statliga brandinspektionen och brandlagens ikraftträdande. Följande svar har ingått på vår rundfråga:

Intet förhastande, säger Göteborgs brandchef:

Den nya brandlagstiftningen kommer utan tveivel att göra det svenska brandförsvaret bättre rustat i fred som krig. En förutsättning är dock, att lagen i sin tillämpning ute i bygderna tolkas och följes på ett förnuftigt sätt. Den lagstiftare är väl ännu ej född, som i lagtexten kan förutse alla livets rikt skiftande förhållanden.

Min förhoppning nummer ett är, att man vid lagens tillämpning icke skall förhastiga sig. Planmässighet och omtanke vid genomförandet är viktigare än att allt sker med hast. Brandväsendet kommer i många fall att vinna på en förnuftig samordning mellan närbelägna kommuner. Jag tror nämligen icke på allt för små enheter i brandväsendet.

En annan önskan är den, att allt det goda inom svenskt brandväsende, som genom generationer har byggts upp, skall bibehållas. Icke minst gäller detta den frivilliga brandkårsrörelsen. Entusiasm inför uppgiften av frivilliga krafter är en säker grund

att bygga på för de mindre brandkårerna och icke minst för deras chefer. När mängden gång intet händer på brandfronten under långa tider, vill det till av entusiasm burens tro på uppgiften för att hålla intresset uppe.

Nils Grönvall.

Den frivilliga arbetsformen bör bibehållas, säger Norrköpings brandchef:

Även om 1944 års brandlag kanske icke i allt motsvarar de förväntningar, som vi brandmän ställt på den, kommer den säkerligen att medföra framsteg för brandskyddet i vårt land. Brandskyddet kommer sålunda icke längre att vara begränsat till städer och vissa samhällen utan landsbygden i sin helhet kommer att få del av de fördelar, som ett organiserat brandskydd medför. Det är nu att hoppas att brandlagens genomförande skall kunna ske utan större friktioner och utan att kommunerna onödigt ekonomiskt komma att belastas. För herrar länsbrandinspektörer som i stor utsträckning få uppbyggnadsarbetet om hand, torde det därför vara tillrädligt att gå fram med en viss försiktighet och smidighet dock utan att pruta på det väsentliga och nödvändiga. Den enda framkomliga vägen torde vara att bygga på det bestående grund, den grund, som lagts av de frivilliga organisationerna och att såväl uppbyggnadsarbetet som den fortsatta verksamheten sker

i gott samarbete med dessa. Den frivilliga arbetsformen, bör vidare enligt mitt förmenande i största möjliga mån bibehållas. Den lämpar sig bättre för det svenska kynnet. Ett frivilligt arbete utföres också med intresse och det är just detta som är erforderligt för att få den nya brandlagen och dess bestämmelser starkt förankrade hos den svenska allmänheten.

Bror Hermanson.

Brandväsendet bör förstatligas, säger Hälsingborgs brandchef:

De önskingar jag ställer äro följande:

1. att Statens brandinspektion skall få en stark ställning särskilt inom Kungl. Kommunikationsdepartementet och Kungl. Civilförsvarsstyrelsen;

2. att de blivande normalbrandordningarna på ett för samhället och brandchefen lämpligt sätt skola väl avväga brandbefälens rättigheter och skyldigheter;

3. att brandbefålet med statens brandskolas hjälp skall väl kunna fylla sina uppgifter;

4. att brandlagen och den nya brandstadgan skall vara inledningen till brandväsendets förstatligande och omorganisation ungefär i likhet med vad som nu föreslås i fråga om polisväsendets förstatligande bl. a. med uppdelning av riket i 31 polismästar-distrikt m. m.;

5. att Svenska Brandkårernas Riksförbund liksom ock Svenska Brandskyddsföreningen samt Svenska Brandbefälsförbundet fortfarande skola kunna göra en insats för brandförsvarets utveckling samt

6. att fred inträder så att internationellt utbyte för såväl statens brandinspektion som för nyssämnda organisationer med motsvarande inom

andra länder skall kunna återupptagas.

Holger Rosencrantz.

*

Brandkårstidskrift ber få framföra sitt tack till Herrar Brandchefer för visat intresse för dessa för hela vårt brandväsende så viktiga frågor. Redaktionen ansluter sig helt till önskemålen om fortsatt samarbete på frivillighetens grund, ty det stora och banbrytande arbete som de frivilliga krafterna ofta under besvärliga ekonomiska förhållanden gjort ute på småkårererna kan aldrig nog uppskattas och är en god grund att bygga på, när vi nu äntligen stå inför den stora nydaningen om svenskt brandväsen.

RED.

KORRUGERAD

CELENT

En nyhet för taket

FÖRES I MARKNADEN AV

SKANDINAVISKA Eternit AKTIEBOLAGET

LOMMA

STOCKHOLM HALMSTAD GÖTEBORG

Prenumerera på Brandkårstidskrift!

Överenskommelse frivillig brandkår — kommun.

För de frivilliga brandkårenna likaväl som för kommunerna torde det vara väl känt, att den nya brandlagstiftningen ställer möjlighet öppen för kommun att lösa sin brandsläckningsfråga genom att en frivillig brandkår åtager sig skyldighet att svara för brandsläckningen. Nedanstående normalförslag till sådant åtagande har utarbetats genom Riksförbundets försorg, och har förslaget granskats av såväl Riksbrandinspektören som Svenska Landskommunernas förbund.

Normalförslag

till släckningsöverenskommelse mellan kommun (kommunalförbund) och frivillig brandkår.

Mellan X kommun (kommunalförbund) här nedan benämna kommunen (förbundet), och X frivilliga brandkårsförening, här nedan benämnd föreningen, har denna dag träffats följande överenskommelse.

1 §.

Föreningen förbinder sig:

att svara för brandsläckningen inom kommunen (förbundet), däri inbegripet kommunen (förbundet) enligt 9 § brandlagen påvilande skyldighet att lämna annan kommun släckningshjälp,
att städse hålla en väl övad brandstyrka av minst den storlek som i kommunens (förbundets)

brandordning eller eljest föreskrives,

att ställa föreningens materiel till förfogande vid brandövningar och eldsläckningsarbete,

att väl vårda föreningen eller kommunen (förbundet) tillhörig brandstation, brandmateriel och övrig till brandväsendet hörande utrustning,

att hålla brandstyrkans medlemmar skäligen försäkrade mot olycksfall vid eldsläckning, brandövning och annat arbete i brandförsvarets tjänst,¹⁾

att årligen uppgöra och före den 1 september till kommunens (förbundets) förvaltande myndighet inkomma med statförslag rörande föreningens utgifter och inkomster för nästföljande år,

att med brandkårspersonalen sluta skriftligt avtal om tjänstgöring med bestämmelse om minst tre månaders ömsesidig uppsägning,

att vara medlem av länets brandkårsförbund samt

¹⁾ Det bör observeras, att lagen om försäkring för olycksfall i arbete är tillämplig endast under förutsättning, att fråga är om *avlönat* arbete. Vidare är den ersättning, som kan utgå enligt nämnda lagförsäkring jämförelsevis låg, varför det, även om sådan försäkring gäller, kan förtjäna övervägas att teckna kompletterande frivillig försäkring.

att i övrigt i tillämpliga delar ställa sig till efterrättelse vad som i gällande brandlag, brandstadga och kommunens (förbundets) brandordning eller eljest föreskrives rörande brandförsvaret.

2 §.

Kommunen (förbundet) förbundet) förbinder sig:

att efter prövning av föreningens statförslag lämna erforderligt årligt anslag åt föreningen för underhåll av brandstation, materiel och annan utrustning samt för återanskaffning av förliten materiel och utrustning,²⁾ för brandstyrkans behövliga utbildning samt för erforderliga försäkringskostnader,

att lämna föreningen ersättning för utfört eldsläckningsarbete såväl inom som utom kommunen (förbundet) enligt taxa, som godkänts av riksbrandinspektören, ägande kommunen (förbundet) att uppbära den släckningsersättning, som från annan kommun (kommunalförbund) eller brandförsäkringsinrättning må utgå för av brandkåren utfört släckningsarbete,

²⁾ Nyanskaffning av materiel ankommer på kommunen (kommunalförbundet) jämlikt brandlagen 7 §. Inköp av sådan materiel bör verkställas av brandchefen eller i samråd med denne.

att giva brandkårens chef och vice chef skälig ersättning för deltagande i utbildningskurs på brandförsvarets område, samt

att till föreningens disposition ställa den brandmateriel jämte brandstation som kommunen (förbundet) äger eller framdeles anskaffar.

3 §.

Kommunen (förbundet) och föreningen äro ense om lämpligheten av att, om ej särskilda skäl däremot äro, till brandchef och vice brandchef(-er) i kommunen (förbundet) utse brandkårens chef respektive chef(-er).³⁾

4 §.

Kommunen (förbundet) äger utse en medlem av föreningens styrelse samt en revisor för granskning av föreningens räkenskaper.

5 §.

Föreningen skall föra särskilda inventarieförteckningar över dels föreningens och dels den kommunens (förbundets) brandmateriel, som upplåtits åt föreningen.

6 §.

Skulle föreningen upplösas, skola föreningens samtliga tillgångar i
(forts. nästa sida)

³⁾ Därest ej särskild skogsbrandfogde skall finnas i kommunen (förbundet) bör i regel tillses, att någon bland brandbefålet är skogssakkunnig.

Rökdykarna måste övas!

Materielen kan förbilligas.

Av brandmästaren vid Statens brandskola

V. Sommar.

Syrgasapparaterna äro brandkårnernas förnämsta hjälpmedel mot rök och giftgaser, men för att dessa apparater skola fungera tillfredsställande fordras, förutom noggrann skötsel och vård, att de provas i olika avseenden, sedan de, efter varje användning, tagits isär, tvättats och torkats samt åter satts ihop. Dessutom är det nödvändigt att övningar hålles med den personal, som är uttagen att använda desamma.

Skötsel och vård bör, med hänsyn till att apparaterna äro jämförelsevis invecklade, utföras av någon eller några därtill utbildade bland personalen, men icke överlåtas åt vem som helst. Provning måste ske med särskild provningsapparat, som, om man inte anser

sig ha råd att anskaffa en dylik av de typer som saluföras, kan tillverkas av vilken händig person som helst för en kostnad av endast några kronor. (Se beskrivning i Brandkårstidskrift nr 6/1944).

Skötsel och vård samt provning behöva sålunda inte draga några särskilda kostnader. Däremot bli övningar, genom förbrukning av syre och alkali, förhållandevis dyra. Övningar i på- och avtagning av syrgasapparater kan visserligen göras utan kostnad med borttagen alkalipatron och stängd syreflaska, men så snart det gäller övning i apparatens användande måste dessa vara inkopplade. En flaska syre och en alkalipatron, beräknade för en timmas användning, kosta för närvarande tillsammans 12—14 kr.

(forts. från sid. 7)

enlighet med föreningens stadgar överlämnas till kommunen (förbundet) att användas för brandväsendets utveckling i kommunen (förbundet).

7 §.

Denna överenskommelse är upprättad i två exemplar varav vardera parten tagit var sitt. Över-

enskommelsen skall gälla till den 1 jan. .... och förlängas med ett år åt gången såvida den icke uppsäges av någondera parten före den 1 juli löpande år.

X den .....

För X kommun (kommunalförbund)

.....
För X friv. brandkårsförening
.....

Lättare andning - lättare släckning med filtermask

Huvudfaran vid normala bränder är de olika ret- och brandgaserna. Ett effektivt skydd mot dessa är Auer-filtermask, som ger bäraren minsta tänkbara andningsmotstånd - garantien för att mesta möjliga arbete skall kunna utföras på kortaste tid.

Asbest- och läderhandskar i praktiska och gedigna modeller försäljas också genom oss.

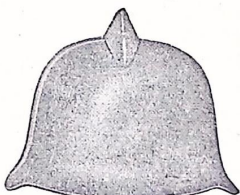
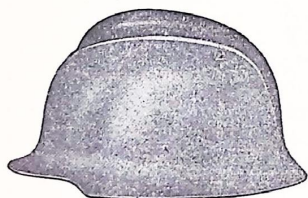
Asbestkläder - fullständigt okänsliga för eld och glöd - stänk finnas i såväl hela kostymer som enstaka plagg.

Rådgör med specialisten på rök- och arbetarskydd.

BIRGER CARLSSON & Co. A - B

KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM - TEL. 23 26 55 (växel)

BRISSMANS LÄTTMETALLS- HJÄLMAR

en succé inom hjälmtilverknigen
Över 10.000 hjälmar sålda sedan i
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. Godkänd av Riksförbundets Arbetakommision

Köp ej några hjälmar utan att först se på våra hjälmar, de ständas kostnadsfritt till påseende.

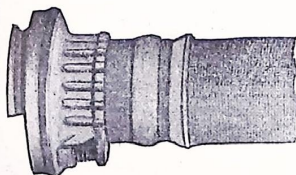
Synerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkårer då de varken rosta eller krympa.

All övrig brandmateriel av bästa kvalitéer till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP. Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN. Halmstad.

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvem., skyddar slangen för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislsta. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

Detta anser man på många håll vara allt för stora pengar att lägga ned på rökskyddsövningar och hoppar därför över detta moment eller också inskränkes detsamma till ett minimum. Detta är dock en vanskligh sak. Självfallet äro övningarna härvidlag minst lika nödvändiga, som övningar med vilken annan brandmateriel som helst, därför att rökdykarna få arbeta på de mest utsatta platserna.

Fyll behållarna själv.

Kostnaden behöver heller inte bli så stor, om man tillvaratar alla möjligheter, som finnas i förbilligande syfte. Genom följande tillvägagångssätt, som visserligen kräver en engångskostnad av c:a 200:— kr., kan priset nedbringas till att utgöra ungefär en fjärdedel av vad ovan angivits.

Syret kan sålunda fyllas på platsen. Detta sker genom anskaffande av ett s. k. tombakrör — ett vanligt förbindelserör med förskruvningar, till ett pris av 10:— kr. — som kopplas mellan den större förrådsbehållaren och syreflaskan, som skall fyllas. Därvid använder man en 40-, 20- eller 10-liters behållare, allt efter beräknad syreatgång.

Eftersom trycket i flaskan aldrig kan bli större än i förrådsbehållaren, är det omöjligt att kunna använda allt syre i densamma, men även om behållarna kunna tömmas endast till hälften, blir metoden billig. Vid övning äro halvfyllda syreflaskor, avsedda att räcka 30 min., fullt användbara.

Syret kostar för närvarande:

En 40 l. behållare rymm.	6000 l.	8:—
” 20 ” ” ”	3000 ”	5:—
” 10 ” ” ”	1500 ”	3:50

På avlägset belägna orter tillkommer, på grund av fraktkostnaderna, någon förhöjning.

Om behållaren utnyttjas till 50 % blir kostnaden per fylld syreflaska:

Om 40 l. behåll. anv.	$= \frac{800 \times 150}{3000}$	$= 0,40$
” 20 ” ” ”	$= \frac{500 \times 150}{1500}$	$= 0,50$
” 10 ” ” ”	$= \frac{350 \times 150}{750}$	$= 0,70$

Ett sätt att bättre utnyttja förrådsbehållaren är att samtidigt använda sig av exempelvis 3 st. behållare. Om man vid fyllning av en tom syreflaska, har ett tryck av t. ex. 50 atm. i den första förrådsbehållaren, 100 atm. i den andra, och 150 atm. i den tredje, så användes 50 atm. behållaren först, sedan 100 atm. behållaren o. s. v. Därigenom kan syreförrådet utnyttjas till åtminstone 75 %. Med användande av samma beräkning går priset per fylld syreflaska i detta fall ned till 27 öre, 34 öre och 47 öre, beroende på om 40-liters, 20-liters eller 10-litersbehållare användes.

Härvid måste dock tagas hänsyn till att förrådsbehållarna inte alltid hinna tömmas på den tid, som är stipulerad för hyresfri utlåning, nämligen 30 dagar. För tiden därefter tillkommer en dagshyra av 10 öre för den största typen och 5 öre för de båda andra typerna.

Metoden lämpar sig därför bäst på sådana platser, där syreatgången kan beräknas bliva betydande.

Engångskostnad 200 kr.

Alkalipatronerna kunna omladdas på platsen. För att detta skall kunna ske, fordras att någon därtill lämplig brandman under några dagar praktiserar vid brandkår, där omladdning av alkalipatroner utföres.

Den materiel, som behövs, utgöres av en bågfil med särskild anordning för inställning i sid- och djupled, ett gasrör för upplödning av förut pålödda lock, en klämma-re för fasthållande av patronen under uppsågningen, en sättare för nedpressning av galler under påfyllningen av alkali, diverse lödverktyg samt en täthetsprovare. Materielen drar en kostnad av högst 200:— kr., om denna måste inköpas. Kan materielen tillverkas på platsen, blir kostnaden minimal. Varje alkalipatron beräknas kunna omladdas 5 ggr.

Om torkmedlet är dragelit, kan detta användas på nytt, efter torkning i järngryta över gaslåga. I annat fall kan vanlig porös tegelsten, kornad till något mindre än en kaffeböna, användas. Intetdera sättet drar några egentliga kostnader.

Vid yrkesbrandkärer kan arbetet med syrepåfyllning och omladdning av alkalipatronerna utföras utan extra utgifter. Vid borgarbrandkärer, där personalen har betalt per timme för utfört arbete, ställer sig saken annorlunda. Numera har man dock vid många borgarbrandkärer en eller flera

heltidsanställda, och där är saken genomförbar.

För industribrandkärer med sina i allmänhet större ekonomiska resurser, utgör en eventuell kostnad för syrepåfyllning och omladdning, inget problem.

För de frivilliga brandkärerna är frågan om syrgasapparater överhuvudtaget knappast aktuell. I de flesta fall torde dessa brandkärer vara bättre betjänta med att, förutom filter, använda sig av friskluftsapparater, som äro både billigare och mera lättskötta.

Alkalipatronerna få ej kallna.

Det är ingen risk att vid övning använda alkalipatronerna under 1—1 1/2 timma, såvida inte syrgasapparaterna, vid ombyte av rökdykare, ligga oanvända så länge, att alkalipatronerna hinna kallna.

Varje rökdykare skall ha 30 minuters övning och flera rökdykare övas i följd. Tiden bör inte utan tvingande skäl förkortas, enär rökdykaren skall ha möjlighet utföra sina övningsuppgifter utan jäkt och dessutom vänja sig vid den ökade temperaturen på inandningsluften, som ger sig tillkänna först så småningom.

Under anförda förutsättningar kan övningar med syrgasapparater beräknas draga följande ungefärliga kostnader:

Syre.

Kostnad för fyllning av en syreflaska å 150 lit. lägst 0,27 högst 0,70 kr.

(forts. nästa sida)

TEKNISKT NYTT

Två nya Api-modeller.

Två nykomlingar i API-familjen presenteras här, nämligen API-2200 och API-38. Det är två nya motorsprutstyper, som fogas till den rad, vilken under årens lopp tillverkats av AB Pumpindustri i Göteborg.

Den stora sprutan API-2200 är i våra godkänd av Brandförsvarskommittén för en kapacitet av 2200 l/min vid 9 kg/cm² samt 2970 l/min vid 6 kg/cm² tryck. Redan i typbeteckningen angives sprutans vattenmängd, till skillnad från tidigare använda typbeteckningar, i vilka siffervärdet angav sugslangdimensionerna, exempelvis för API-120 där sugslangens invändiga diameter är 120 mm.

Motorsprutan typ API-2200 är en förstoring och modernisering av typ API-120 och å båda typerna användes samma drivmotor, nämligen den välkända 75 hk Penta-motorn EC-6s. Det är genom en avsevärd förbättring i hydrauliskt hän-

seende som sprutkonstruktören här lyckats få fram en pump, som ger mer än 20 % större kapacitet än den äldre utan nämndvärd ökning av kraftförbrukningen. Detta betyder sålunda en högst avsevärd stegring av pumpens verkningsgrad. Den nya sprutan är till sitt yttre så gott som fullständig analog med de redan tidigare befintliga sprutorna API-110 och API-120 om 1500 resp. 1800 l/min vid 9 kg/cm² tryck. Det är endast bogseringsanordningen och påfyllningstratten för kylvatten till motorn som undergått förändringar. Samtliga manöverhandgrepp äro exakt lika som å de tidigare typerna, vilket ur skötsel- och instruktions synpunkt ger avsevärda fördelar.

Den nya sprutan är förbehållen storindustrierna samt stadsbrandkärer, vilka rätt kunna tillgodogöra sig sprutans stora kapacitet.

(forts. från sid 11)

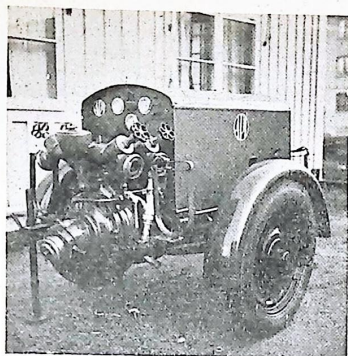
Alkalipatroner.

Inköp av en alkalipatron.....	11:—
Kostnad för en omladdning: (0,8 kg. natriumhydrat å 2: 63 samt löddtenn m. m.) c:a 2: 50	
5 st. omladdningar å 2: 50....	12: 50
Kostnad för 6 alkalipatroner..	23: 50
” ” 1 ” C:a	4:—
Vid 1/2 tim. övning åtgår för varje man:	Lägst Högst
1/2 flaska syre å 27-70 öre	0: 14 0: 35
1/3 alkalipatron å 4:—..	1: 33 1: 33
<u>Summa kostnad kr.</u>	<u>1: 47 1: 68</u>

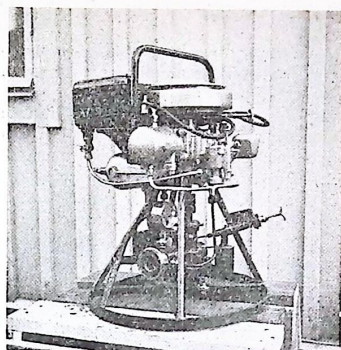
Denna kostnad bör vara överkomlig för vilken brandkår som helst, som överhuvudtaget anser sig ha råd att anskaffa syrgasapparater.

Detta så mycket mera, som det torde vara ofrånkomligt att inte bara tillgång till rökskyddsmateriel utan även förmågan att handha denna på ett rätt sätt, mången gång utgör förutsättningen för att lyckas med räddning av såväl människoliv, som stora materiella värden.

Inköp av dyrbara syrgasapparater utan att giva rökdykarna erforderlig kompetens att utnyttja dessa, är en dålig affär, men vad som gives ut för att träna upp rökdykare och sedan hålla dem i form, är väl använda pengar.

API-2200

API-38

Blockspruta med centrifugalpump.

Den diametrala motsatsen ur kapacitetssynpunkt är den lilla API-38 sprutan, vilken lämnar c:a 125 l/min vid 8 kg/cm² tryck. Sprutan tillhör gruppen blockmotorsprutor och har sin användning inom luftskyddet, skogsbrandskyddet och givetvis även som hjälpspruta för de frivilliga brandkärerna.

Sprutan ligger sålunda i en helt annan storleksordning än de av Brandförsvarskommittén godkända. Typbeteckningen grundar sig på systemet anslutet till sugslangdimensionen, och kan ej utan risk för förväxlingar med de större typerna av API-sprutor vattenmängden här användas i typbeteckningens siffervärde.

Konstruktionen är ej den nu konventionella med centrifugalpump, utan kugghjulspumpen har åter kommit till heders. Det är ingen ny konstruktion som Pumpindustri använt sig av, utan en gammal, sedan mer än 20 år tillbaka beprövad pump, som endast anpassats efter sina nya arbetsförhållanden. Det är efter moget övervägande som API valt kugghjulspumpen framför centrifu-

galpumpen och härför finnas tre skäl. Dessa äro dels dess högre verkningsgrad vid små vattenmängder, vilket medför att pumpen kan arbeta med relativt hög uppföringshöjd, dels dess självsugande förmåga och dels dess relativa okänslighet mot föroreningar i vattnet. Det sista skälet kan tyckas paradoxalt, då det ju är allmänt bekant att en kugghjulspump är väsentligt känsligare för slitage genom föroreningar än en centrifugalpump. Emellertid är det i detta fall ej själva slitaget, som blir utslagsgivande utan risken för igenstoppning av de vattenförande vägarna genom pumpen. I den storleksordning av centrifugalpumpar, som saken här gäller, bli skovelhjulskanalerna endast en à två millimeter breda, då däremot kugghjulprofilen i kugghjulspumpen får flera gånger större dimensioner.

Drivmotorn för den lilla API-38 sprutan är även av välkänt och beprövat fabrikat, nämligen Archimedes utombordsmotor B-1 om 4 hk vid 3000 v/min.

Hela pumpaggregatet väger endast 26 kg, varför det kan räknas till de verkliga lättviktssprutorna.

Medarbeta i Brandkärstidskrift!

Enhetliga expeditjonsblanketter:

Utredning angående enhetliga expeditjonsblanketter för brandkärer har sedan någon tid bedrivits av läraren i bokföring och expeditjonstjänst vid Statens brandkola Bertil Frejd och brandchefen i Solna Allan Samuelsson. Svenska Brandbefälsförbundet och AB Hasse W. Tullberg har medverkat vid förslagens utarbetande.

För närvarande äro de olika expeditjonsblanketterna av mycket skiftande art vid olika brandkärer. Många äro heller icke uppställda enligt de krav, som numera ställas på ändamålsenliga blanketter. Vissa ändringar måste även företagas på grund av nya brandlagen och brandstadgan. Tidpunkten har därför ansetts lämplig att söka standardisera tjänstblanketter för brandkärer och förslag till sju blanketter har sålunda utarbetats, nämligen

Märklig brandbil.

Till Svenska Skifferolja AB i Kvarnortorp har strax före julhelgen av AB Pumpindustri levererats en specialbrandbil, avsedd för släckning av oljebränder, vilket dock icke förhindrar att den även med fördel kan användas vid vanliga eldsvådor.

Brandbilen är byggd på ett 6 tons Volvo-chassi med 90 hk motor. Framför kylaren är monterad en brandbilspump om 2000 l/min vid 10 kg/cm² tryck, försedd med pumpinjektor för insugning av skumvätska. I inbyggd hytt finnes plats för 6 man inklusive chauffören. Bakom hytten finnes en skumvätsketank rymmande icke mindre än 2400 liter. På ömse sidor om tanken finnes i helintäckta fack 600 meter tryckslang i slangväskor, brandposthuvuden, strålrör och grenrör samt diverse annan brandredskap. Vidare finnas fem stycken Komet-skumstrålrör i storlekar från 2000 till 10,000 liter skum per minut, mellaninjektor, begjutningsrör samt förlängningsrör.

Längst bak finnes ett stort utrymme reserverat för belysningsaggregat, svets-

Brandsyneprotokoll, kontrakt för borganbrandman, utryckningsrapport, kommanderingslista, ambulansbeställning, personalkort och fastighetskort.

Det utarbetade förslaget har utsänts för yttrande till brandbefäl i olika städer och samhällen och blanketterna äro för närvarande föremål för överarbetning med ledning av de inkomna synpunkterna.

Efter omkring en månad torde de föreliggande i färdigt skick och kan rekvisition ske hos AB Hasse W. Tullberg, Stockholm 1. Avsikten är att i nästa nummer av Brandkärstidskrift inkomma med en utförligare redogörelse över blanketternas uppställning, användningsrätt och förvaring.

A. Samuelsson.

skärverk, domkrafter och röjningsmateriel.

På brandbilens tak ligger upplagd en skum-mast i tre sektioner med inbyggd Komet-skumstrålrör om 5000 l/min. Skummasten har i hopsatt skick en längd av 15 meter. Den reses med lätthet av 6 man.

Med hjälp av den utrustning som medföljer denna brandbil beräknas en skumkapacitet av icke mindre än 20,000 liter skum per minut kunna åstadkommas under c:a 1 timmes tid.

Tjockt eller tunt skum?

Ett påpekande angående skumsläckning.

Utan att vilja föregripa den utredning om skumsläckning, som nu synes komma till stånd hos Brandförsvarskommittén, må det vara tillåtet att framlägga ett par synpunkter närmast med anledning av en artikel rubricerad "Skumprovningssmetoder" i nr 9 för år 1944 av denna tidskrift.

Artikelförfattaren talar i början av sin artikel om "paradskum" såsom beteckning på tjockt skum. Då denna benämning är ägnad att skapa förvirring i begreppen är några kommentarer på sin plats redan nu innan resultatet av utredningen föreligger.

Det påstås i artikeln kategoriskt att tjockt skum är olämpligt för släckning av oljebränder eller bränder i fibrösa ämnen. Detta är en sanning med modifikation. I vissa fall kan tunt skum föredras, i andra däremot är tjockt skum nödvändigt för att genomföra släckning.

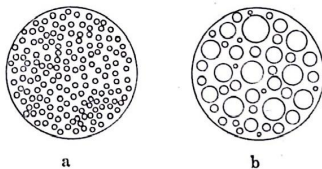
Släckning av oljejetor med fasta skumbegjutningsmunstycken hör till de få fall där tunt skum kommer till användning. Det flyter ut och täcker snabbt oljejetan. Därmed är inte sagt att tunt skum har bättre släckningsförmåga. Är hetan ej alltför stor kan man dock nöja sig med detta tunna skum, men vid höga temperaturer med t. ex. heta plätväggar omkring eldhärden erfordras ofta tjockt skum för att genomföra släckning.

Vid flera tillfällen ha även inträffade eldsvådor bestyrkt denna erfarenhet. Tjockt finblåsigt skum med rätt vattenhalt har visat sig

ha den seghet och stabilitet, som är nödvändig, för att avskära gasutvecklingen från brandobjektet. Idealet vid fasta skumbegjutningsmunstycken är att skumkonsistensen regleras under släckningens gång, så att i början tunt skum användes varefter tjockt skum tillföres så att det brinnande gas-skiktet avskäres definitivt.

Att överhuvudtaget olika åsikter här kunnat göra sig gällande måste bero på att "tjockt" skum på intet vis är någon entydig kvalitetsbeteckning. Två skum med samma "tjocklek" kunna nämligen ha helt olika släckningsförmåga. Detta låter sig lätt förklaras när man tränger problemet närmare in på livet.

Bilderna visa schematiskt tvärsnitt av två skumtyper, vilka kunna bedömas vara lika "tjocka" d. v. s. ha samma viskositet.

Det är tydligt att eldsläckningsförmågan hos skum till stor del beror av antalet skumblåsor per volymsenhet. Ju fler blåsor som täcker eldhärden, desto säkrare är denna avstängd från syretillförsel. Ej heller vattenhalten bör variera inom alltför vida gränser. Erfarenheten visar här på att skummets

specifika vikt bör vara 0,08—0,12, vilket innebär att förskumningstal från 12—8 äro lämpliga.

Ett tryckluftsaggregat med 150 liters vätskebehållare bör sålunda ej gärna ge mera än 1,800 l. skum per laddning. Om mera luft blåses in i skummet blir visserligen skummängden större men släckningsförmågan sämre. Om t. ex. 4.000 liter skum framställes med den nämnda vattenmängden blir förskumningstalet 26,6 vilket innebär en vattenhalt av 3,7 %. Skummet blir då för torrt och lätt för eldsläckningsändamål.

Det finblåsiga skummet (a) kan binda större mängd vatten än det storblåsiga (b) vilket många gånger kan liknas vid såplödder. Storblåsigt skum binder mindre mängd vatten i ytskiktet, d. v. s. vätskehinnan, som utgör luftblåsornas

väggar, och specifika vikten blir därför låg. "Tjockleken" (viskositeten) kan i båda fallen (a) och (b) vara lika, men eldsläckningsegenskaperna däremot äro på fundamentalt sätt olika.

Efter enbart "tjockleken" kan man alltså ej uttala sig om skummets användbarhet. Finblåsigheten och vattenhalten är det primära i dessa sammanhang.

Slutligen må framhållas, att det är synnerligen värdefullt, att från opartiskt håll en sakkunnig utredning om skumsläckning kommer till stånd, så att åtminstone de effektiv skumsläckning bli fastställd. Minimifordringar för skumkvaliteten äro mycket önskvärda och skulle befrämja en sund utveckling av eldsläckningstekniken på detta område.

S. Grandinsson.

Ur statsverkpropositionen.

Ytterligare utredning om beredskapsreserv.

Den framlagda statsverkspropositionen upptager under anslag till brandväsendet för budgetåret 1945—46 bl. a.: Skogseldsläckningskurser för brandfogdar och brandchefer förslagsanslag kr. 19.600:—; släckning av skogseld förslagsanslag kr. 50.000:—; bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor reservationsanslag kr. 180.000:—; bidrag till kommuner för anläggande av branddammar reservationsanslag kr. 440.000:—; bidrag för uppförande av brandstationer reservationsanslag kronor 100.000:— samt bidrag till Svenska Brandkärernas Riksförbund 5.000:— kr.

Kungl. Civilförsvarsstyrelsen hade även bl. a. hemställt om anslag å kr. 780.000:— för inköp av 100.000 meter brandslang för uppläggning vid 50 centralstationer i landet. Härigenom skulle dels en beredskapsreserv av slang erhållas dels bättre möjligheter skapas att på ett ekonomiskt och tillfredsställande

sätt värda slangen. Departementschefen anför beträffande denna hemställan: "Det upplag till undanröjande av dessa brister, som av civilförsvarsstyrelsen nu framförts, synes mig vara värt beaktande. Då frågan emellertid tarvar ytterligare utredning, är jag icke beredd att nu taga ställning till densamma. Hinder torde emellertid icke böra möta att, därest så påkallas av omständigheterna, senare under riksdagen framlägga förslag i fråga om medelsanvisning för inköp av reservförråd av brandslang."

Normalbrandordningarna.

På grund av att riksbrandinspektören insjuknat har färdigställandet av de till årsskiftet utlovade normalbrandordningarna fördröjts. De synes f. n. icke kunna beräknas föreligga förrän under senare hälften av februari månad.

STOCKHOLMS BRANDKÅRS FORDRINGAR

med avseende på brand-
slangens täthet:

En provlängd om 5 meter
vattenfylls under 10 mi-
nuter utan tryck. Därefter
stegras trycket enligt följ-
ande tabell:

Tryck pr cm ² under 1 min.	Högsta till- låtna läckage pr min.
10 kg.	0,00 ltr.
15 >	0,08 >
20 >	0,16 >
25 >	0,32 >

Fredstidens fordringar på slangens täthet uppfyllas nu åter!

Auktoriserade återförsäljare:

- ALBIN MOTOR
Kristinehamn
- BRISSMANS BRANDREDSKAP
Holmstad
- ERIK DAHL
Stockholm 2
- H. A. B. HENRIKSSONS
BRANDREDSKAP
Stockholm 1
- ODENIUS A.-B.
Göteborg C
- A.-B. PUMPINDUSTRI
Göteborg 5

Det enorma behov av brandslangar, som uppstod vid krigs-
utbrottet, nödvändiggjorde ett snabbt utnyttjande av alla
tillgängliga råvaror. Härvid måste vi ta i anspråk även rå-
varor av något lägre klass än dem, man vanligen använder
till brandslang. Detta förhållande nödvändiggjorde en
nedprutning av fordringarna på slangens täthet. Emellertid
ha vi lyckats att av de råvaror, vilka nu stå till buds, fram-
ställa en brandslang, som åter fyller de höga anspråk på
täthet, som gällde före kriget och som Stockholms brandkår
uppställit. Dessa fordringar anse vi normala för en
förstklassig brandslang och det finns enligt vår
mening ingen anledning för de ansvariga inom
brandväsendet att pruta av på dem. Se alltid till att
Ni har ett tillräckligt förråd av Jonsered's brandslangar.

Jonsered's

- där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG • JONSERED
GRUNDAT 1833

UTLANDS NYTT

För att stimulera det brandtekniska författarskapet har "The Institution of Fire Engineers" utfäst ett årligt pris av 5 guineas (ca 100 kr) för den bästa uppsatsen rörande något brandtekniskt ämne. Tävlingen är förbehållen brandbefälsaspiranter. För 1944 hade som ämne för uppsatsen angivits "Teknisk träning — och dess värde för den aktiva brandmannen".

* * *

I den engelska facktidskriften "Fire" återfinnas ofta på flera ställen i varje nummer fotografier av brandmannagrupper, vilka erövrat pris i tävlingar. Dessa tävlingar synas ske under ungefär samma former som här i Sverige, vilka bl. a. skildrats av branchefven Forssman i Växjö. I första hand gäller det alltså sådana tävlingsuppgifter som angörande av brandpost eller uppställning av spruta vid vattentag, varvid tiden räknas fram till det ögonblick vatten erhålles i strålrör på visst avstånd från brandpost eller spruta. Tävlingarna angivas vara en mycket god sporre för att hålla uppe intresset under de vanliga övningsgarna.

* * *

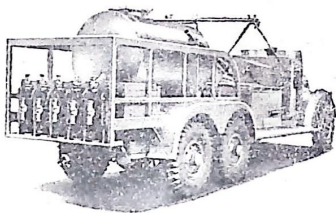
Under rubriken "Nyheter från utlandet" ha de av brittiska flyget (RAFFS) använda "kraschbilarna" tidigare omtalats.

Här visas ett par bilder av ett par dylika bilar. Utseendet kanske ej smeker ett svenskt brandmannöga, vilket numera blivit vant vid de heltäckta, strömlinjeformade "bussarna".

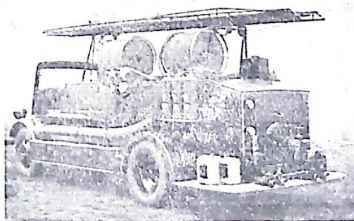
Den första bilden visar en 6-hjulig terrängbil. Tanken är tvådelad och rymmer 1350 liter vatten och 45 liter skumvätska. Framför tanken finnes en på bilden ej synlig pump om 450 l. vatten per minut, försedd med pumpinjektor för insugning av skumvätska. På bilen

finnas tvenne Komet-rör om ca 2000 l. skum per minut, kopplade till pumpen med ca 20 meter slang vardera. Vidare medföres på bilen asbestkläder, diverse röjningsmateriel samt 6 st. kemiska skumsläckare om 9 liter.

Bilen är sålunda i stort sett av liknande utförande som de vid våra flygplatser, Bulltofta och Torslanda, befintliga.

På den andra bilden synes en kraschbil av något annat utförande. På denna finnes en vattentank om 900 liters rymd, en vattentank om 1350 l/min vid 8,4 kg/cm² tryck eller 2250 l/min vid 6,3 kg/cm² tryck. För skumalstringen finnes en luftpump (skumpump) om 400—900 l/min. Vidare finnes kolsyrebatteri om fyra tuber samt kemiska handeldsläckare. På bilen medföres en stälstege om ca 10 meters längd, asbestkläder samt röjnings- och livräddningsmateriel.

Några sittplatser för manskapet förekommer ej, med undantag av förarsätet. Synbarligen få brandmännen haka sig fast på bilarna var detta faller sig. På den sist beskrivna bilen finnes längst akterut en låg plattform, vilken utgör en bra uppehållsort för manskapet under framkörningen, men förefaller riskabel, om bilen måste passera över ojämnheter på marken.

UTNÄMNINGAR

Länsbrandinspektörer.

De första innehavarna av de nya tjänsterna som länsbrandinspektörer ha i dagarna utsetts. De 24 nya befattningshavarna äro följande:

i Stockholms län	brandchef Allan Samuelsson, Solna.
i Uppsala län	„ Folke Renström, Uppsala.
i Södermanlands län	direktör Sven Malmberg, Nyköping.
i Östergötlands län	brandchef Bror Hermanson, Norrköping.
i Jönköpings län	v. brandchef Gösta Thorö, Jönköping.
i Kronobergs län	brandchef Helge Forssman, Växjö.
i Kalmar län	„ Albert R. Florin, Kalmar.
i Gotlands län	„ Torsten Jacobsson, Visby.
i Blekinge län	v. brandchef Axel Bergdahl, Karlskrona.
i Kristianstads län	„ Harry Hällebrand, Kristianstad.
i Malmöhus län	kapten Folke Rosenberg, Eslöv.
i Hallands län	brandchef Valdemar Odell, Halmstad.
i Göteborgs & Bohus län	brandkapten Curt Bergström, Göteborg.
i Älvsborgs län	brandchef Björn Thorell, Trollhättan.
i Skaraborgs län	„ Gustaf af Donner, Mariestad.
i Värmlands län	„ Ade A. Engström, Karlstad.
i Örebro län	„ Karl-Magnus Grönlund, Örebro.
i Västmanlands län	„ Olof Clarholm, Västerås.
i Kopparbergs län	„ Sven Kylberg, Borlänge.
i Gävleborgs län	„ Sven Rohlén, Gävle.
i Västernorrlands län	„ Vilhelm Tell, Härnösand.
i Jämtlands län	„ Stig Norrby, Östersund.
i Västerbottens län	„ Bror Björn, Umeå.
i Norrbottens län	„ Eskil Jansson, Kiruna.

Borlänge.

Till brandchef i *Borlänge* har utsetts brandmästare Sven Kylberg, Karlstad.

Mariestad.

Till brandchef i *Mariestad* har utsetts vice brandchef Gustaf av Donner, Mölndal.

Stockholm.

Ett flertal av befälsposterna vid Stockholms Stads Brankår har under

nov. och dec. månader 1944 nybesatts. Sälunda ha, som tidigare meddelats vice brandchefen E. Arve utnämns till brandchef och förste brandkapten J. E. Skogsgberg till vice brandchef.

Därjämte har brandingenjör Ingvar Strömdahl förordnats till förste brandingenjör, andre brandkapten W. Palmquist till förste brandkapten och brandman T. Lydén till andre brandkapten.

Visby.

Till brandchef i Visby har fr. o. m. den 1 jan. utnämns kapten T. Jacobsson.

OBS.!

De två utannonserade brandbefälsbefattningarna.

Statens Brandskola

Följande elever ha med godkända betyg genomgått Brandförmanskurs kat. I 1944.

Larsson, G., brandman, Borås,
Lundblom, E., brandman, Falun,
Hillgren, E., brandman, Gävle,
Ahlberg, M., brandman, Göteborg,
Johansson, G., brandman, Göteborg,
Johanson, O., brandman, Halmstad,
Johnsson, J., brandman, Hälsingborg,
Zirath, R., brandman, Hälsingborg,
Hellström, B., brandman, Västerås,
Blom, T., brandman, Karlskrona,
Engelbertson, G., brandman, Luleå,
Ranhede, T., brandman, Malmö,
Tidholm, S., brandman, Stockholm,
Cederholm, E., brandman, Stockholm,
Cedring, K., brandman, Stockholm,
Fridlund, G., brandman, Stockholm,
Gustafsson, N., brandman, Stockholm,
Lenngren, J., brandman, Stockholm,
Stenborn, I., brandman, Stockholm,
Nilsson, H., brandman, Sundsvall,
Hulth, G., brandman, Södertälje,
Larsson, S., brandman, Trollhättan,
Lassén, B., brandman, Ystad,
Åberg, E., Örebro.

Följande elever ha antagits till Brandmästarekurs kat. I 1945.

Andersson, S., brandman, Borås,
Ringström, H., brandman, Borås,

Brandmästare.

En tjänst som extra brandbefäl (brandmästare) vid Örebro brandkår tiden 1/3—1/7 1945 är till ansökan ledig.

Förmåner: Kr. 550:— per månad jämte fri bostad.

Till Brandchefen ställda ansökningshandlingar skola vara insända senast den 15/2 1945.

Örebro den 17 januari 1945.

BRANDCHEFEN.

Blomgren, R., brandförman, Göteborg,
Sjölund, I., brandmästare, Härnösand,
Laurentz, G., brandförman, Karlskoga,
Kull, K. G., t. f. brandförm., Karlstad,
Westerberg, S., v. brandförm., Linköping,
Boklund, Y., brandman, Malmö,
Holmström, P., brandförman, Malmö,
Fredriksson, K., brandman, Norrköping,
Vilhelmsson, B., brandförm., Norrköping,
Vikström, H., brandförman, Sthlm,
Paulsson, K., brandförman, Sthlm,
Brander, G., brandförman, Sthlm,
Sollenberg, H., brandförman, Sthlm,
Eklöv, S., brandförman, Sthlm,
Bridal, E., brandförman, Sthlm,
Thurlin, S., brandförman, Sthlm,
Fagerlund, E., brandman, Södertälje,
Ådfors, S., brandman, Umeå,
Wall, G., brandman, Uppsala,
Österlund, A., brandförman, Västervik,
Hjort, H., brandförman, Västerås,
Thoor, Evald, brandförman, Västerås.

Brandmän av alla grader!

Meddela Brandkårstidskrift alla utnämningar, förordnanden pensioneringar o. dyl. Gärna med fotografier.

Ha Ni något jubileum i faggorna? Någon personalfest eller dyl. gör sammalunda!

Ha Ni någon fråga som Ni vilja diskutera, sänd in den till red. Det samma gäller erfarenheter från släckningar, övningar o. dyl. Där gå Ni kanske på Ert håll och har gjort en eller annan erfarenhet som vi alla kunna ha nytta av. Sitt inte på dessa erfarenheter som någon slags fabriktionshemlighet. Dela med Eder av Edert vetande, Edra erfarenheter etc. Det må gärna vara rent tekniska problem. Red. lovar att taga upp saken, och där så erfordras låta teknikerna säga sitt om de olika problemen. Avsikten är att vi i vår egen tidskrift skola få en plattform, där vi fritt och obundet kunna diskutera frågor av gemensamt intresse till gagn för oss själva och hela vårt land.

Sätt igång!

RED.

FRÅN BRANDKÄRERNA

Eslöv.

Brandkåren har under år 1944 alarmrats 44 gånger (mot 38 året förut), varav för eldsvåda eller tillbud därtill 9 (11) gånger, för skorstenseld 18 (12) gånger, för trängrök 7 (2) gånger, för läns-pumpning 2 (4) gånger, för annat nödläge 7 (7) gånger samt för kontakt å brandtelegrafens ledningar (falskt alarm) 1 (2) gånger. En uttryckning har företagits till eldsvåda utanför stadsgränsen. Brandkåren har vid färder föranledda av alarmen tillryggalagt en väglängd av 45,6 km. (83) och har använt 500 (1,525) m. tryckslang. Vakhållning vid offentliga föreställningar har utförts vid 28 (13) tillfällen, varav 20 (10) å teatern och 8 (3) å cirkus.

Ulricehamn.

Brandkåren har under år 1944 varit utkallad sammanlagt 27 gånger, därav för eldsvåda inom staden 14 gånger, för eldsvåda utom staden 3 gånger samt för läns-pumpning och andra orsaker 10 gånger.

Vid eldsvådorna har motorspruta använts 3 gånger, vatten från brandpost 3 gånger samt pyttsspruta 11 gånger. Sammanlagt har använts 1325 meter slang.

Den tillryggalagda vägsträckan är 223 km.

Antalet av brandkåren kända soteldar är 23 st.

Alarmering har i samtliga fall skett pr telefon.

Medeltalet deltagande brandmän är 17 st. pr uttryckning.

Södertälje.

Brandkåren har under året utfört 161 uttryckningar, därav för eldsvåda eller

eldsvådetillbud 34 gånger, soteld 89, explosion 2, skogseld 4, förmodad eld 15, annat fall av nödläge 9, linjefel 3, okynneslarm 2 samt läns-pumpning 3 gånger. Av eldsvådorna ha 20 varit av den betydelsen, att en eller flera ledningar från brandpost eller motorspruta måst användas. I 16 fall har elden släckt med handapparater. Åtta uttryckningar ha måst företagas till platser utom staden.

Fagersta.

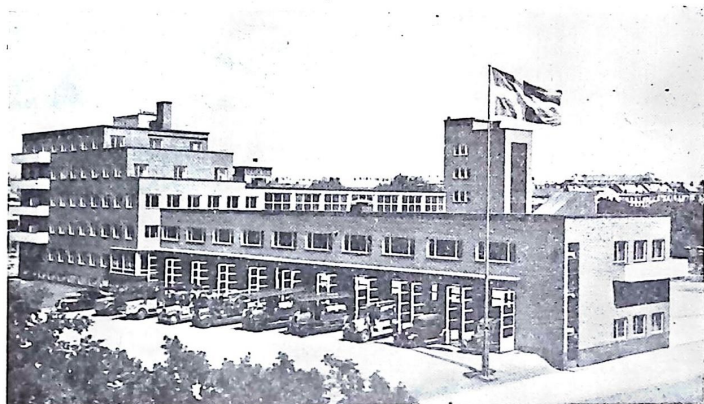
Brandkåren har under året alarmrats 58 gånger: för eldsvåda eller tillbud 19; soteld eller förmodad eld 34; av okynne eller oförstånd 5 gånger. Alarm: genom brandskåp 10 och per telefon 47 gånger. 1126 m. slang har använts vid eldsvådor. Ambulansen har utfört 62 transporter. Organisationen har utökats att omfatta även förutvarande Västanfors brandkår. Ombyggnad av brandalarmläggningen i Västanfors har beslutats.

*Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken*

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
Tel. 20 78 58 och 10 05 33

Hälsingborgs nya brandstation.

Här ovan synes Hälsingborgs nya brandstation, som torde vara en av de modernaste i landet, men så är den också byggd så sent som 1939—41. Byggnadskostnaden uppgick till 1.200.000:— kr. På den andra bilden synes den ståtliga idrottsplats som även tillhör stationsområdet.

Knappar-, Möss- & Medlems- märken

för Svenska Brandkärernas Riksförbund

C. C. Sporrang & C:o

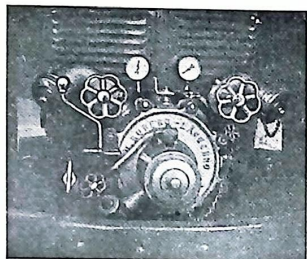

Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRANG & C:o»

Frontmonterade pumpar

från 1000 till 2000 m/lit.

Med avgasevakuering, oljekylning och synkr. koppling till motorn.

WILH. RUBERG - LÅNGBRO

Tel. Kristianstad 174 och 178

Vice brandchefs- befattningen

vid Mölndals stads brandkår kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde den 1 nästkommande april.

Med befattningen, som tillsättes med 3 månaders ömsesidig uppsägningstid, följer en årslön av kr. 4.300:— jämte tre ålderstillägg å kr. 340:— efter 3, 6 och 9 års tjänst. Dyrtidstillägg f. n. 23,64 %.

Fria uniformspersedlar.

Kompetens motsvarande kat. I vid Statens Brandskola.

Till brandstyrelsen ställda ansökningar, åtföljda av åldersbetyg, meritförteckning och övriga handlingar, sökanden vill åberopa, skola vara till brandchefen ingivna senast den 15 nästkommande februari.

Blivande innehavare av befattningen är skyldig ställa sig till efterrättelse stadens brandordning och reglementen, samt de övriga bestämmelser som äro eller kunna bliva antagna.

Vidare upplysningar lämnas av brandchefen.

Mölndal den 16 januari 1945.

Brandstyrelsen.

Rekvisition av litteratur
från Svenska Brandkärernas Riksförbunds exp.,
Regeringsgatan 12, Stockholm.

(Bladet är perforerat och kan avrivas.)

..... st.	Stadgar för Svenska Brandkärernas Riksförbund à 0:10	Kr. ....
..... "	Normalstadgar för Brandkårsförbund à 0:10.....	" .....
..... "	Normalstadgar för friv. brandkärer à 0:10.....	" .....
..... "	Anvisningar angående uniformering à 0:10.....	" .....
..... "	Medaljreglemente för Svenska Brandkärernas Riksförbund à 0:10.....	" .....

Riksförbundets broschyrer:

..... st.	Nr 1 Slangar à 0:50.....	Kr. ....
..... "	" 2 Grunder och principer för brandväsendets ordnande i våra samhällen och på landsbygden à 0:50.....	" .....
..... "	" 3 Allmänna grunder och förfaringsätt vid eldsläckning à 1:—	" .....
..... "	" 4 Eldsvådors förebyggande.Handledning för brandcheferna i våra mindre samhällen à 0:50.....	" .....
..... "	" 5 Brandpumpar à 0:50.....	" .....
..... "	" 6 Utbildning i användandet av rökmasker med filter vid mindre brandkärer à 0:25.....	" .....
..... "	" 7 Brandstationer à 0:50.....	" .....
..... "	" 8 Fabriks- och Bruksbrandkärers organisation och utbildning à 0:50.....	" .....
..... "	" 9 Instruktion för motorsprutskötare à 0:75.....	" .....
..... "	" 10 Synpunkter vid inköp av sprutor samt om leveransprov av sprutor à 0:50.....	" .....
..... "	" 11 Handledning ang. brand- och explosionsfarliga samt giftiga ämnen o. deras behandl. vid eldsvådor à 1:50 Släckningsförfarandet vid skogseld à 1:—.....	" .....
..... "	1 B/1937 Brandhjälmar à 0:50.....	" .....
..... "	2/1932 Larmrock à 0:10.....	" .....
..... "	3/1932 Bälte (Skärp) à 0:10.....	" .....
..... "	4/1932 Bältyxa (Skärpyxa) och yxfodral à 0:10.....	" .....
..... "	5/1932 Manskapslina à 0:10.....	" .....
..... "	6/1933 Väv till sprängsegel à 0:10.....	" .....
..... "	7/1933 Grenrör à 0:10.....	" .....
..... "	8/1933 Strålrör à 0:10.....	" .....
..... "	9/1933 Strålrörsmunstycken à 0:10.....	" .....
..... "	10/1933 Bensinförgasningslykta med bilaga à 0:10.....	" .....
..... "	11/1934 Golvståg à 0:10.....	" .....
..... "	12/1934 Bärbar slangrulle à 0:10.....	" .....
..... "	13/1934 Förslag till brandbil med bogserad motorspruta à 0:25	" .....
..... "	14/1934 Hakstege à 0:10.....	" .....
..... "	15/1934 Seriekörning med motorsprutor à 0:25.....	" .....
..... "	16/1935 Brandstationer à 0:50.....	" .....
..... "	17/1935 Slangar (Broschyr nr 1) à 0:50.....	" .....
..... "	18/1936 Hydrodynamik à 0:50.....	" .....
..... "	19/1936 Brandsegel à 0:10.....	" .....
..... "	20/1937 Skarvstegar av stålrör à 0:10.....	" .....
..... "	21/1937 Bältyxa à 0:10.....	" .....
..... "	22/1937 Större röjningsyxa (Brandbila) à 0:10.....	" .....
..... "	23/1937 Sugsilsskydd à 0:10.....	" .....
..... "	24/1939 Slangkärra à 0:10.....	" .....
..... "	25/1940 Vattentillgångars ordnande för motorsprutors användning vid eldsläckning à 0:50.....	" .....
..... "	26/1940 Utskjutstegar av stålrör à 0:25.....	" .....
..... "	27/1943 Slangväskor à 0:25.....	" .....